

SU/Jaakko Aho, Eeva Poutiainen

16.4.2026

Sosiaali- ja terveysministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle sosiaaliturvaetuksien valtion osuuksien maksamisesta VN/33800/2025

Eläketurvakeskus kannattaa ehdotettuja muutoksia valtion osuuksien maksamisprosessiin. Muutokset sujuvoittaisivat valtion osuuksien ja kustannustenjaon hoitamista. Muutosten myötä valtion osuuksien maksamista olisi mahdollista tehdä entistä tarkemmaksi ja reaaliaikaisemmaksi.

Esitetyt muutokset koskisivat Eläketurvakeskuksen osalta työeläkkeiden kustannustenjaon kautta hoidettavia yrittäjän eläkelain (YEL) ja valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta (VEKL) annetun lain valtion osuuksia.

Nykytila

Valtio maksaa Eläketurvakeskukselle ennakkona kuukausittain YEL:n ja VEKL:n valtion osuuksia. Eläketurvakeskus jakaa valtion osuudet kuukausittain eteenpäin eläkelaitoksille. Ennakot määrätään seuraavalle vuodelle aina marraskuussa ja niitä tarkistetaan kahdesti kuluvan vuoden aikana. Lopullinen selvitys tapahtuu seuraavan vuoden kesällä. Eläketurvakeskus lähettää valtion osuuksien määristä aina selvityksen sosiaali- ja terveysministeriölle. Sosiaali- ja terveysministeriö antaa selvityksien perusteella päätöksen valtion osuuksien suorituksista. Sen jälkeen Eläketurvakeskus jakaa erän eläkelaitoksille.

Sosiaali- ja terveysministeriön päätösmenettely on hallinnollisesti raskas ja valtioneuvoston asetukseen kirjattu aikataulu on käytännössä jäykkä.

Esitysluonnoksen muutokset

Hallituksen esityksen luonnoksessa ehdotetaan, että erillisistä sosiaali- ja terveysministeriön antamista päätöksistä luovuttaisiin. Maksettavat YEL:n ja VEKL:n valtion osuudet määräytyisivät Eläketurvakeskuksen sosiaali- ja terveysministeriölle ilmoittamaan määrän mukaan.

Sosiaali- ja terveysministeriö maksaa YEL:n ja VEKL:n valtion osuuksia kuukausittain Eläketurvakeskukselle. Eläketurvakeskus jakaa valtion osuudet kuukausittain eläkelaitoksille. Maksettavia määriä tarkistettaisiin pääsääntöisesti neljännesvuosittain hyödyntäen viimeisimpiä rekisteritietoja. Tarkistusrytmiä olisi mahdollista kehittää myöhemmin.

Eläketurvakeskus

Allan Paldanius

Jaakko Aho